

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ  
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ  
ФАКУЛЬТЕТ ЖУРНАЛИСТИКИ  
Кафедра медиалогии

Сырокваш Тимофей

**ИНФОРМАЦИОННЫЕ СТРАТЕГИИ ПРОТИВОДЕЙСТВИЯ  
ФЕЙКОВЫМ НОВОСТЯМ: БЕЛОРУССКИЙ И ЗАРУБЕЖНЫЙ ОПЫТ**

Магистерская диссертация

Научный руководитель  
Воробьев Василий Петрович  
профессор кафедры медиалогии,  
кандидат филологических наук,  
доцент

Допущена к защите  
«\_\_\_» \_\_\_\_\_ 2025 г.  
Зав. кафедрой медиалогии  
\_\_\_\_\_ А.В. Потребин,  
кандидат филологических наук, доцент

Минск, 2025

## РЕФЕРАТ МАГИСТЕРСКОЙ ДИССЕРТАЦИИ

В структуру магистерской диссертации входят: введение, три главы, заключение, список использованных источников, который содержит 79 наименований. Объем магистерской диссертации «Информационные стратегии противодействия фейковым новостям: белорусский и зарубежный опыт» составляет 76 страниц.

Ключевые слова: ИНФОРМАЦИОННОЕ ПРОСТРАНСТВО, ФЕЙК, МАНИПУЛЯЦИЯ, ФЕЙКОВЫЕ НОВОСТИ, ИНФОРМАЦИОННАЯ ПОЛИТИКА, ИНФОРМАЦИОННАЯ БЕЗОПАСНОСТЬ, ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ ОПЕРАЦИИ, ИНФОРМАЦИОННОЕ ВОЗДЕЙСТВИЕ.

*Объект исследования* – процесс распространения фейковой информации в сетевых СМИ.

*Предмет исследования* – источники и тенденции появления, принципы распространения фейков. Методы, средства и инструменты противодействия ложной и искаженной информации в средствах массовой информации.

*Цель работы:* данного исследования является: 1. анализ и выявление новых типов фейковой информации, а также факторов, способствующих ее появлению; 2. индикация уязвимостей в современных средствах противодействия фейкам; 3. разработка рекомендаций по модернизации методов противодействия ложной и недостоверной информации, распространяемой случайно и злонамеренно.

*Методы исследования.* В ходе исследований были использованы общенаучные (метод сбора информации, анализ и синтез, сравнение и обобщение), контент-анализ, эмпирическое исследование, метод конкретных ситуаций (метод кейсов).

*Полученные результаты:* изучены определения фейка, специфика его появления и функционирования, классификации, а также используемые для их создания технологии; определены форматы случайного и злонамеренного применения ложной и искаженной информации в медиапространстве; выделено негативное влияние фейковой информации в сфере цифровых СМИ; сформулированы способы борьбы с ложной и искаженной информацией, распространяемой в сетевом информационном пространстве.

*Научная новизна* заключается в том, что в данной работе впервые были выявлены новейшие тенденции в формировании ложной и искаженной информации. Разработаны и представлены рекомендации, основанные на качественном анализе кейсов намеренного и ненамеренного создания и распространения фейковой информации и компаративном анализе специфических инструментов, применяемых государствами для

противодействия фейковой информации.

*Область возможного практического применения:* журналистика, образование, информационная безопасность, противодействие фейкам.

Автор работы подтверждает достоверность материалов и результатов магистерской работы, а также самостоятельность ее выполнения.

## **MASTER'S THESIS SUMMARY**

The structure of the master's thesis includes: an introduction, three chapters, a conclusion, a list of sources used, which contains 79 titles. The volume of the master's thesis "Information strategies for countering fake news: Belarusian and foreign experience" is 76 pages.

Keywords: INFORMATION SPACE, FAKE, MANIPULATION, FAKE NEWS, INFORMATION POLICY, INFORMATION SECURITY, PSYCHOLOGICAL OPERATIONS, INFORMATION IMPACT.

The object of research is the process of spreading fake information in online media.

The subject of the study is the sources and trends of the appearance, principles of the spread of fakes. Methods, means and tools to counteract false and distorted information in the mass media.

Purpose of the work: This study is: 1. analysis and identification of new types of fake information, as well as factors contributing to its appearance; 2. indication of vulnerabilities in modern means of countering fakes; 3. development of recommendations for modernizing methods of countering false and unreliable information disseminated accidentally and maliciously.

Research methods. The research used general scientific methods (the method of information collection, analysis and synthesis, comparison and generalization), content analysis, empirical research, and the method of specific situations (the case method).

The results obtained: the definitions of fake, the specifics of its appearance and functioning, classifications, and the technologies used to create them are studied; the formats of accidental and malicious use of false and distorted information in the media space are identified; the negative impact of fake information in the field of digital media is highlighted; ways to combat false and distorted information disseminated in the online information space are formulated.

The scientific novelty lies in the fact that in this work, for the first time, the latest trends in the formation of false and distorted information were identified. Recommendations have been developed and presented based on a qualitative analysis of cases of intentional and unintentional creation and dissemination of fake information and a comparative analysis of specific tools used by states to counter fake information.

Field of possible practical application: journalism, education, information security, countering fakes.

The author of the work confirms the reliability of the materials and results of the master's thesis, as well as the independence of its implementation.

## РЕФЕРАТ МАГІСТАРСКАЙ ДЫСЕРТАЦЫІ

У структуру магістарскай дысертациі ўваходзяць: уводзіны, тры главы, заключэнне, спіс выкарыстаных крыніц, які змяшчае 79 найменняў. Аб'ём магістарскай дысертациі «Інфармацыйныя стратэгіі супрацьдзеяння несапраўдным навінам: беларускі і замежны вопыт» складае 76 старонак.

Ключавыя словы: ІНФАРМАЦЫЙНАЯ ПРАСТОРА, ФЭЙК, МАНІПУЛЯЦЫЯ, ФЭЙКАВЫЯ НАВІНЫ, ІНФАРМАЦЫЙНАЯ ПАЛІТЫКА, ІНФАРМАЦЫЙНАЯ БЯСПЕКА, ПСІХАЛАГІЧНЫЯ АПЕРАЦЫІ, ІНФАРМАЦЫЙНАЕ ЎЗДЗЕЯННЕ.

Аб'ект даследавання – працэс распаўсюджвання фэйкавай інфармацыі ў сеткавых СМІ.

Прадмет даследавання – крыніцы і тэндэнцыі з'яўлення, прынцыпы распаўсюду фэйкаў. Метады, сродкі і інструменты супрацьдзеяння ілжывай і скажонай інфармацыі ў сродках масавай інфармацыі.

Мэта працы: дадзенага даследавання з'яўляецца: 1. аналіз і выяўленне новых тыпаў фэйкавай інфармацыі, а таксама фактараў, якія спрыяюць яе з'яўленню; 2. індывідуальныя уразлівасці ў сучасных сродках супрацьдзеяння фэйкам; 3. распрацоўка рэкамендацый па мадэрнізацыі метадаў процідзеяння ілжывай і недакладнай інфармацыі, якая распаўсюджваецца выпадкова і зламысна.

Метады даследавання. У ходзе даследаванняў былі выкарыстаны агульнанавуковыя (метады збору інфармацыі, аналіз і сінтэз, параўнанне і абагульненне), кантэнт-аналіз, эмпірычнае даследаванне, метады канкрэтных сітуацый (метады кейсаў).

Атрыманыя вынікі: вывучаны вызначэння фэйку, спецыфіка яго з'яўлення і функцыянавання, класіфікацыі, а таксама якія выкарыстоўваюцца для іх стварэння тэхналогіі; вызначаны фарматы выпадковага і зламыснага прымянення ілжывай і скажонай інфармацыі ў медыяпрасторы; выдзелена негатыўны ўплыў фэйкавай інфармацыі ў сферы лічбавых СМІ; сфармуляваны спосабы барацьбы з ілжывай і скажонай інфармацыяй, якая распаўсюджваецца ў сеткавым інфармацыйным прасторы.

Навуковая навізна заключаецца ў тым, што ў гэтай працы ўпершыню былі

выяўлены найноўшыя тэндэнцыі ў фарміраванні ілжывай і скажонай інфармацыі. Распрацаваны і прадстаўлены рэкамендацыі, заснаваныя на якасным аналізе кейсаў наўмыснага і ненаўмыснага стварэння і распаўсюджвання фэйкавай інфармацыі і кампаратыўным аналізе спецыфічных інструментаў, якія ўжываюцца дзяржавамі для супрацьдзеяння фэйкавай інфармацыі.

Вобласць магчымага практычнага прымянення: журналістыка, адукацыя, інфармацыйная бяспека, супрацьдзеянне фэйкам.

Аўтар працы пацвярджае дакладнасць матэрыялаў і вынікаў магістарскай працы, а таксама самастойнасць яе выканання.

